

KÖZÖSSÉGI ÉLET
2020.

*„Életem ott van
Isten tenyerén
Azért nem félek én,
Bármí fáj nekem
Mosolyog szemem.
Száz jajszó között is
Bízom vakon,
Hitem fel nem adom!
Rám törhet vadul
Ezer baj, veszély
Isten így szól: Ne félj!
Miért is, mitől is
Félhetnék én:
Az Isten tenyerén?”*

A 2020. ÉV KRONOLÓGIÁJA

*Isten tenyerén ébredtem, s lenéztem a Földre,
Hófehér csúcsokra, kopár legelőkre.
Kanyargós folyók tükrében láttam kelni a Napot,
Sugaraiban álmos hajnal mosakodott.
Láttam az óceánt gyermekként ragyogni
Sirályokat felette felhőkkel táncolni,
Láttam a békét az emberek szívében,
Láttam az erdőket fürödni a fényben.
Láttam sok-sok mosolyt és láttam a reményt,
Láttam az embert, és láttam a zenét,
Láttam a földet szeretetben élni,
Láttam a csöndet a széllel zenélni.
Láttam Istent amerre csak néztem,
Miközben éppen az Ő tenyerében ültem,
S az Ő hangján szólt hozzám a szél,
Mint anya, ki gyermekének mesél,
Millió apró tükörben láthatod magadat,
Hisz olyannak látod a világot, amilyen Te vagy!*

HAMVAS BÉLA: ISTEN TENYERÉN ÉBREDTEM

- Minden hónap 13-án Magyar Hazánkért, s annak lelki megújulásáért imádkozunk a fatimai este keretében, így január 13-án Toronyban tartottuk a fatimai estét, amelynek vendége volt Pitti Katalin, Liszt Ferenc-díjas művésznő, közreműködött Kardos Éva zongoraművész.

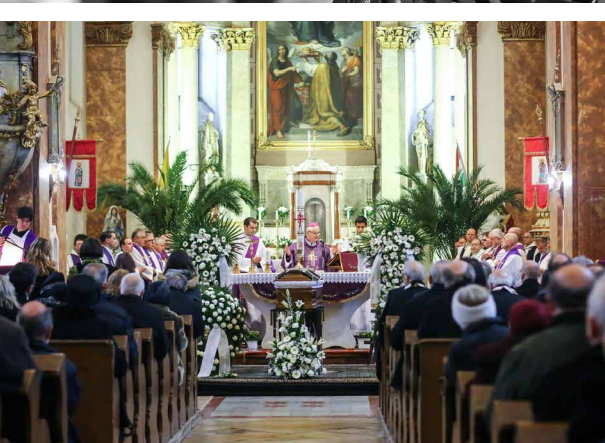

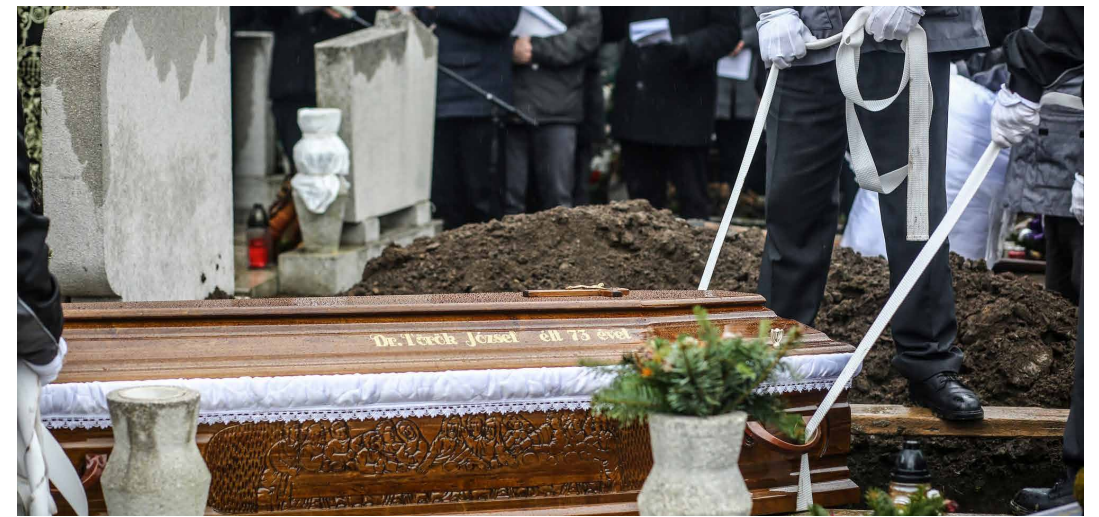
- Január 24-én, életének 74. évében, áldozópapi szolgálatának 45. évében, szentségekkel megerősítve Budapesten elhunyt Dr. Török József professzor, egyháztörténész, pápai prelátus, címzetes prépost. Február 4-én végakarata szerint, szülővárosában, Makón vettünk Tőle búcsút, s temetési szertartását kívánsága szerint én vezettem. Toronyban február 11-én gyászmisével emlékeztünk meg Róla, s megköszöntük szolgálatát az Úristennek, amelyet falvainkban is végzett.

- Február 13-án Bucsú községben 100. alkalommal tartottuk meg a fatimai estet.

- Február 22-én egyházközségi bált tartottunk 234 fő részvételével a to-ronyi sportcsarnokban. A bál bevételét a résztvevők arányának megfe-lelően a 4 falu között osztottuk szét.

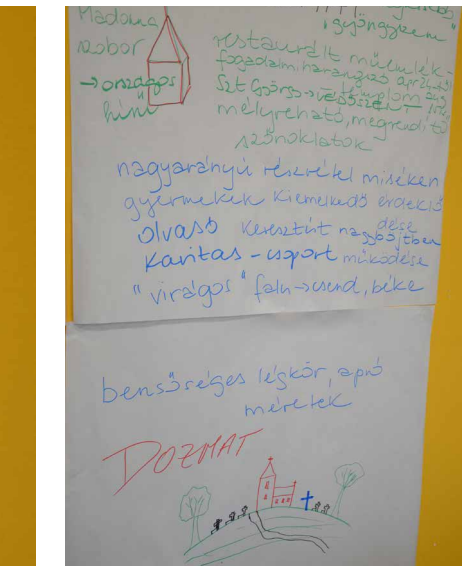
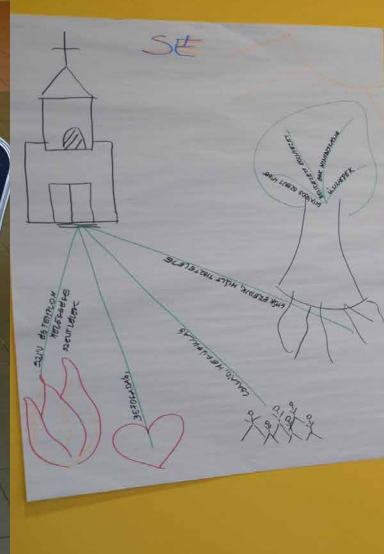

- Február 25-én, a kommunista diktatúra áldozatainak emléknapján a Mindszenty táblánál tartottunk megemlékezést Toronyban.
- Február 29. – március 1. Dr. Füzes Ádám és Vető Zsuzsanna vezetésével közösségfejlesztő összejövetelt tartottunk a négy község képviselő-testületi tagjainak.

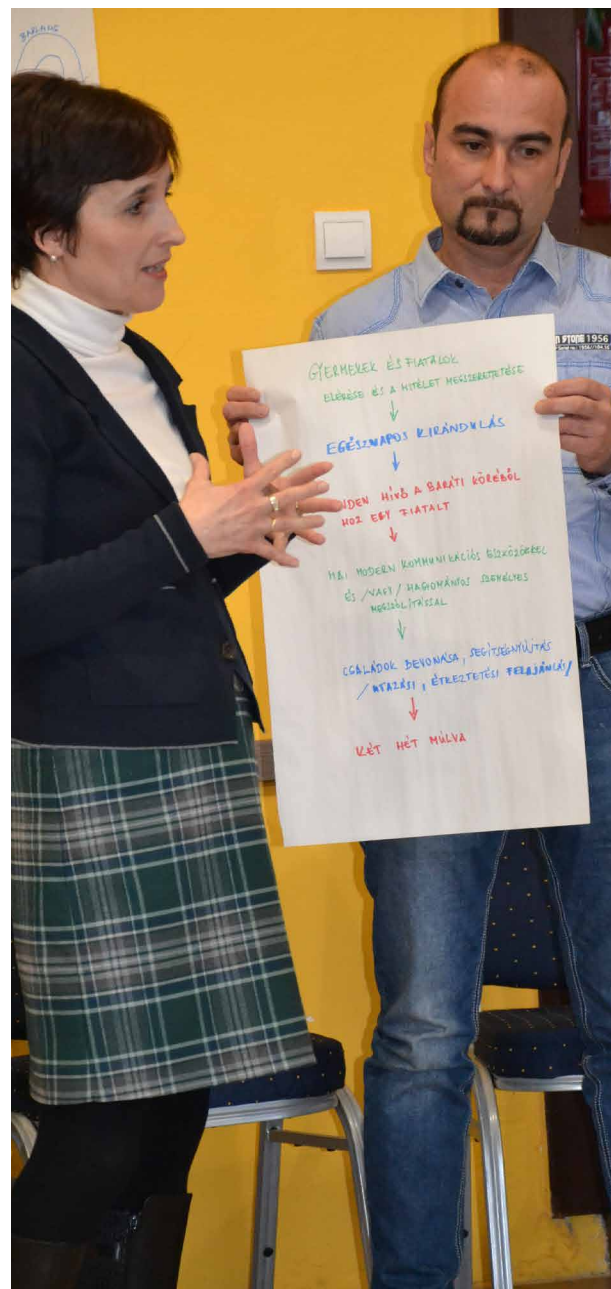
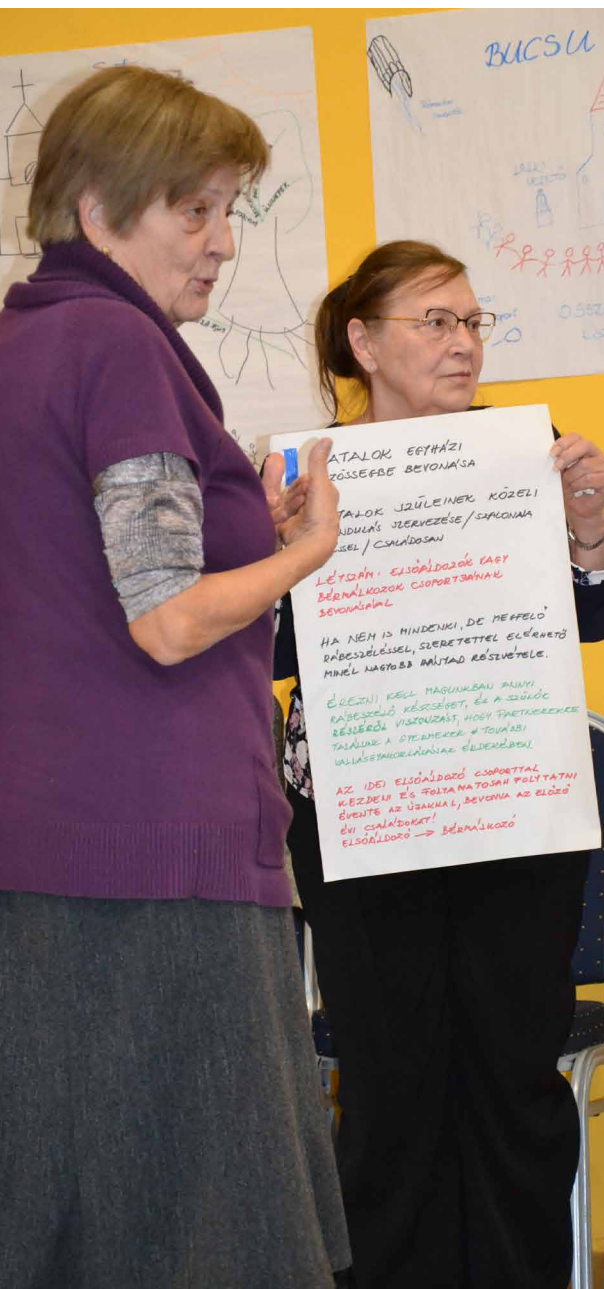

- Március 5-én a Szent Efrém Férfikar koncertje volt a toronyi templomban.

- Március 13-án a fatimai estét Dozmaton tartottuk.

- Március 22. – május 24. templomainkban a koronavírus járvány miatt nem végeztünk hívek részvételével bemutatott szertartásokat.
- Április 9-11. között a nagyheti szertartásokat online közvetítettük, nagypénteken lehetőség volt betérni a templomokba csendes imádságra.

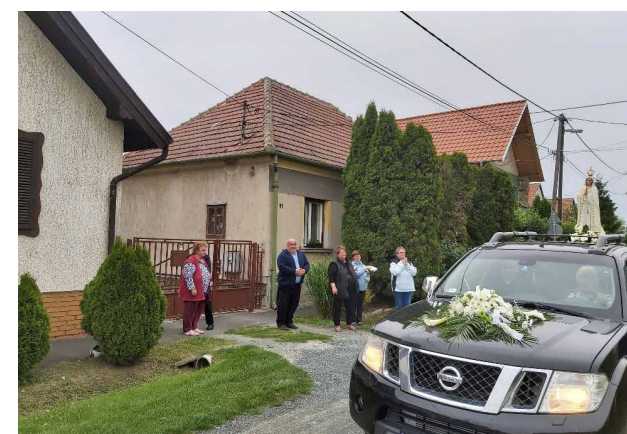

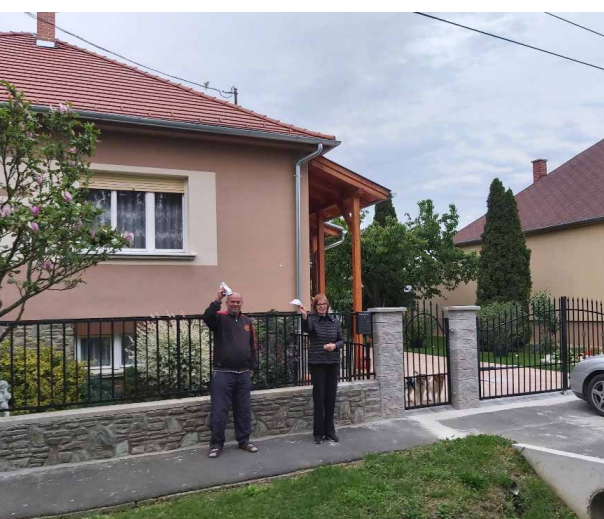
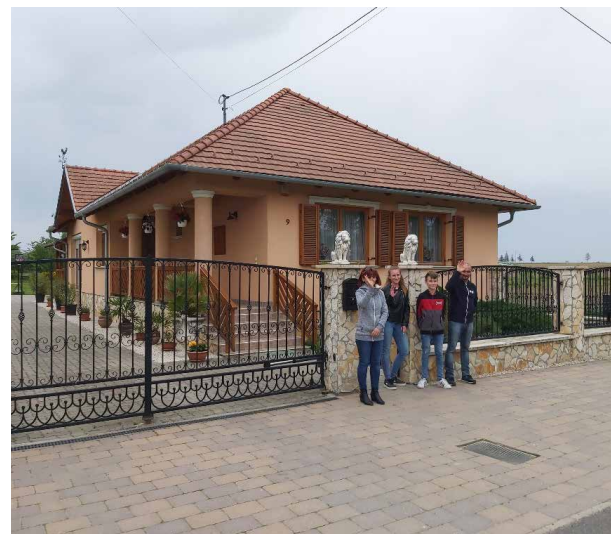
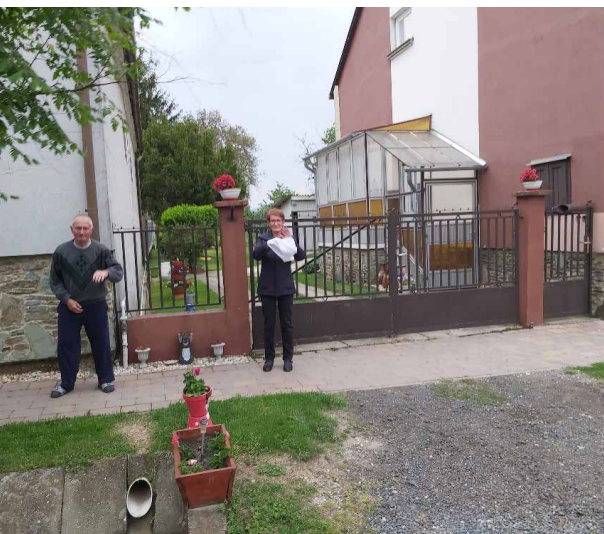

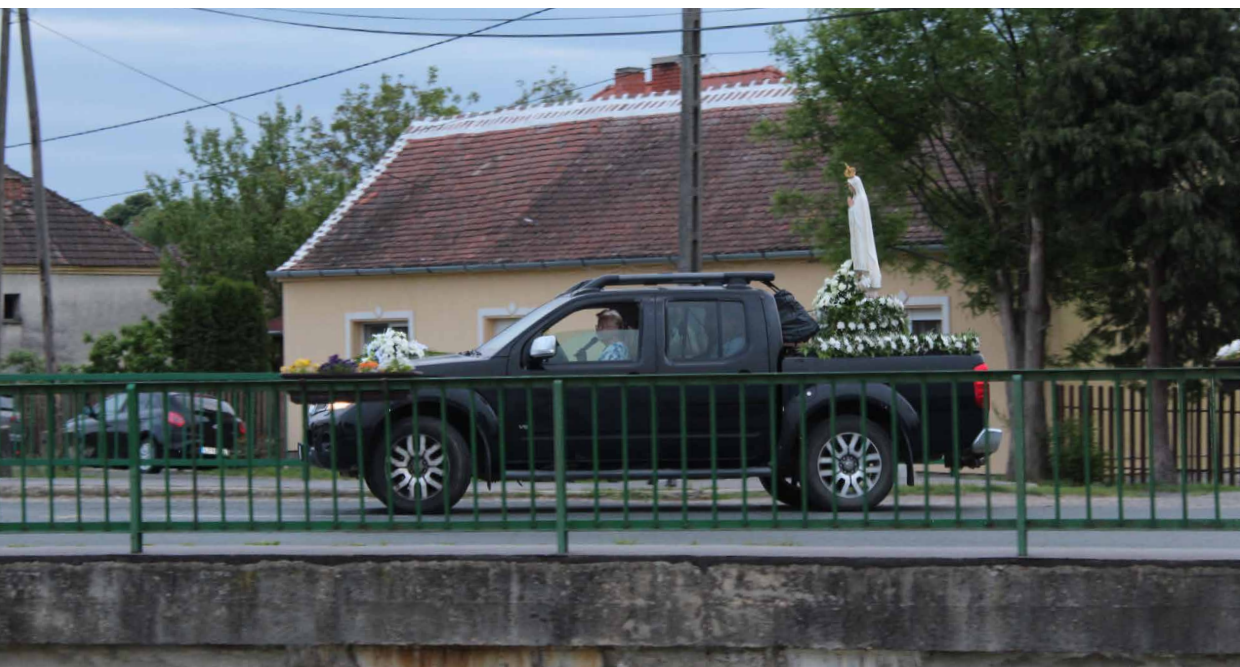
- Április 11-én a koronavírus járvány miatt „rendkívüli” ételszentelés volt, végigjártam mind a négy község falvait, annak minden utcáját, s megáldottam a húsvéti eledeleket.
- Május 13-án, a fatimai jelenések évfordulóján a koronavírus járvány miatt a Szűzanya szobra járt végig a falvainkon, annak minden utcáján.

- Május 24-én újra végeztünk nyilvános istentiszteletet.
- Június 4-én emlékeztünk meg az igazságtalan trianoni békediktátum századik évfordulójáról.
- Június 28-án volt Torony község hagyományos hegyi zarándoklata.
- Július 13-án a fatimai estet Óra Krisztián atya vezette.
- Július hónapban a plébánia területén a lelkipásztori szolgálatot szabadságom idején Brenner József ny. püspöki helynök és Óra Krisztián atya látták el.
- Augusztus 8-9-én Dankos Attila orgona koncertje volt templomainkban.
- Augusztus 13-án Czank Gábor atya vezette a fatimai estet Toronyban.
- Augusztus 28-án zenei délutánt tartottunk a toronyi sportsarnokban.

- Szeptember 1-jén volt a hittanos gyermekeink Veni Sancte-ja.
- Szeptemberben a fatimai estet Toronyban tartottuk, amely egyben a templom búcsúnapja is volt.
- Szeptember 20-án Peller Károly, az Operettszínház művészeinek délutánja volt a toronyi sportsarnokban.

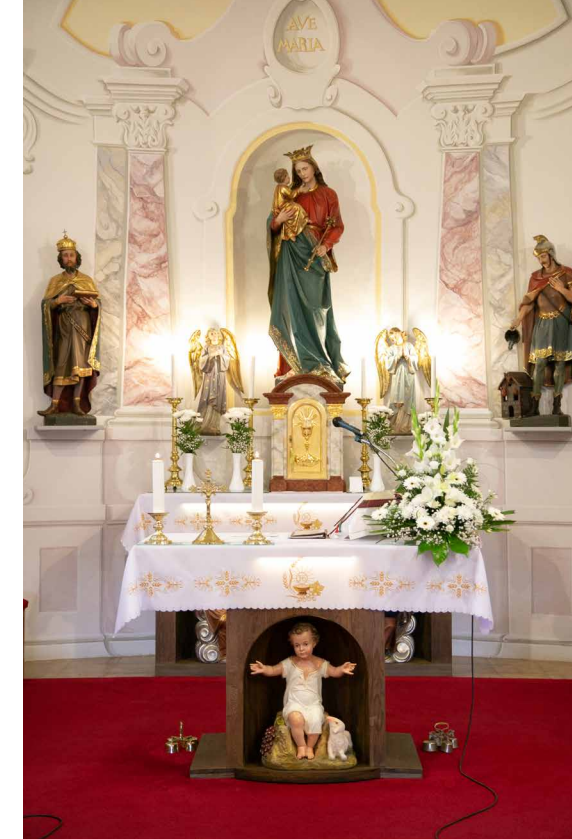

- Szeptember 27-én a plébániánkhöz tartozó 10 gyermek elsőáldozása volt.

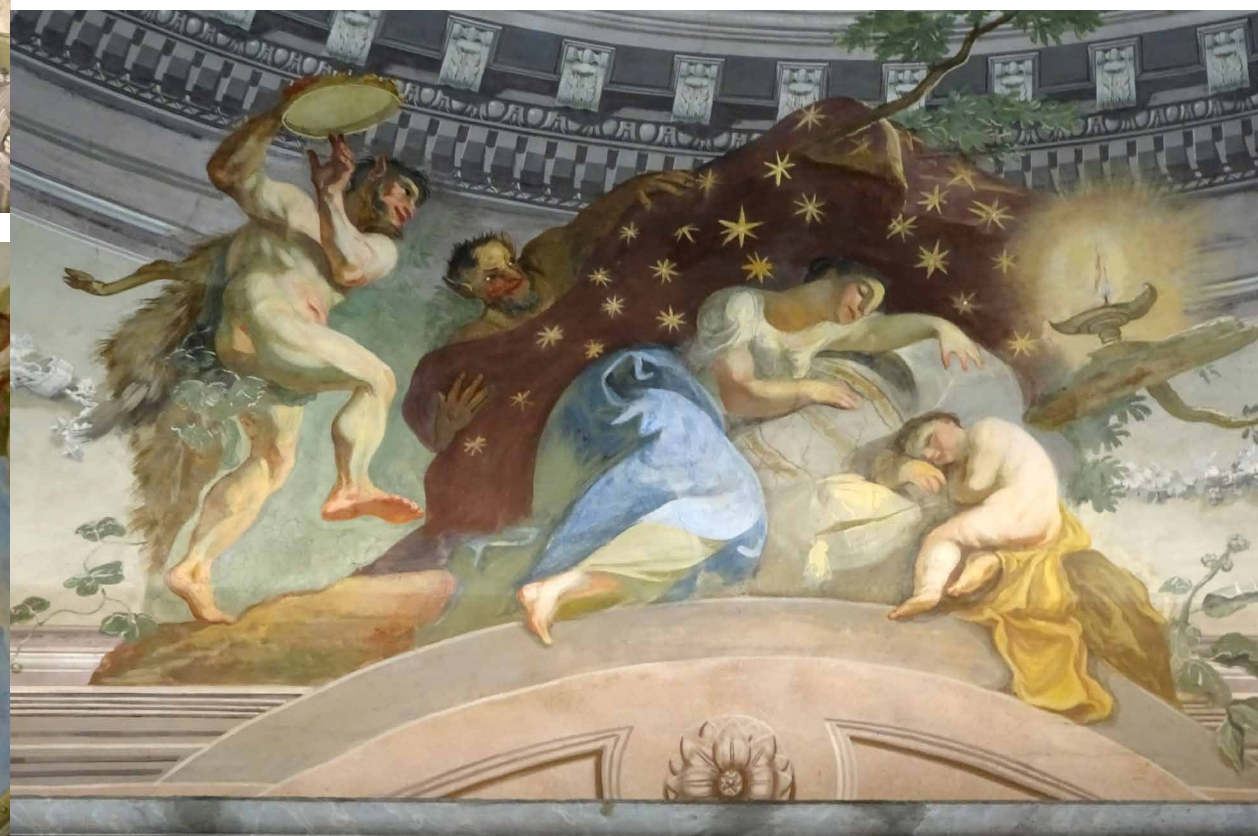

- Október 4-én megemlékeztünk Toronyi Németh István áldozópapról, Toronyi község szülöttjéről.
- Október 8-án szerkesztésében megjelent Dr. Székely János püspök atya könyve: Az élet útját mutatod nekem – a Lelkiatya válaszai címmel.
- Október 13-án a fatimai estet Dr. Janes Zoltán atya tartotta Bucsuban.

- Október 14-én átadásra került a Püspöki Palota dísztermének megújult mennyezetfreskója, amely az Isteni Gondviselés allegóriáját ábrázolja.

- Október 17-18-án László Attila, a Csillag születik harmadik szériájának győztese volt a vendégünk, aki mind a négy községben a szentmise keretében lépett fel.

- November 1-jén és 2-án a temetőben is megemlékeztünk elhunyt szeretteinkről az ünnepi szentmisét követően.
- November 8-án volt a plébániánkhoz tartozó 24 fiatal bérmlása, a bérmlás szentségét Dr. Székely János püspök atya szolgáltatta ki.

- November 13-án a fatimai estet Dozmaton tartottuk.

- November 22-én, Krisztus Király vasárnapján tették le az esküt az új képviselőtestületek tagjai. Megbízatásuk öt évre, 2025 novemberéig szól.

Tagok:

Bucusu: Antoniné Magyar Eszter, Borsits András, Czank András, Földes Tihamér, Gálné Binger Livia, Imre Ádám, Nagyné Németh Éva, Magyar Ákos, Magyar Péter, Prisznyákné Horváth Csilla, Pomogovics Gyula.

Dozmat: Csányi Attila, Hoós Roland, Nagy Ferencné, Rozmán Jánosné.

Sé: Bolla Norbertné, Fritzné Zax Ildikó, H. Pezenhófer Brigitta, Kövér Károly, Pezenhófer György, Poór Sarolta, Sörös István, Szentgyörgyi Adrienn, Székely Edgár, Takács Lajosné, Vargáné Hajas Renáta, Vörösné Adler Erika.

Torony: Bódi Zsolt, Devecseri Gábor, Horváth Gáborné, Kelemen András, Kámán Sándorné, Kissné Kovács Ilona, Kovácsné Ozsvárt Mónika, Németh Ferencné, Németh Istvánné, Poór József, Unger Imre, Zentai Miklós.

- December 6-án Bucsu községben immár tizedik alkalommal Szent Miklós püspök szerepében, Dorn Edeltraut jóvoltából ajándékozzuk meg a község gyermekeit.

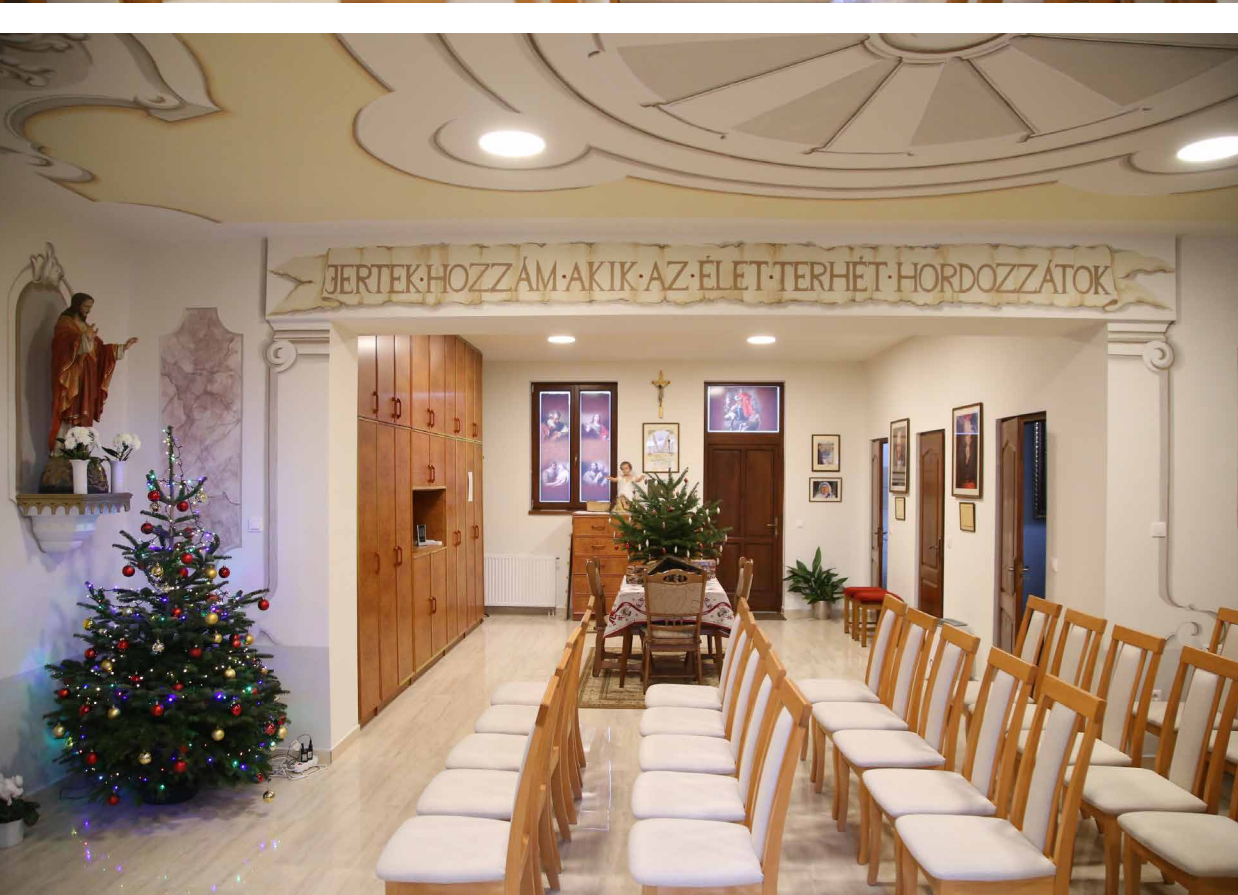

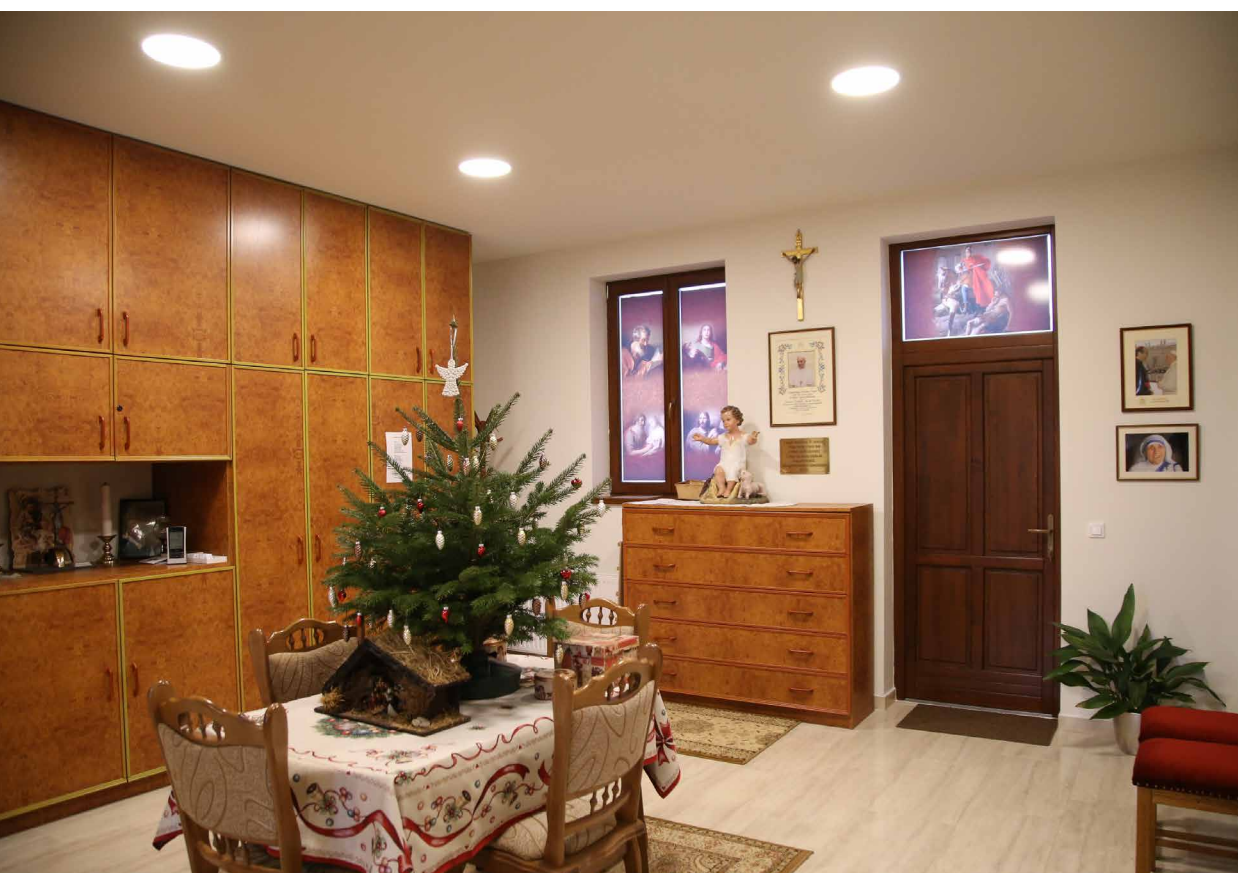
- December 7-re elkészült a bucsui templom új padlóburkolata.
- December 13-án a fatimai megemlékezést Sében tartottuk.
- December 17-re elkészült a toronyi templom bővítése: a régi sekrestyerész neobarokk stílusban kifestésre került, valamint a templom új padlóburkolatot kapott, ezzel is készülünk a templom felszentelésének 140. évfordulójára. A templomhoz új parkoló készült, valamint a Trianon 100. évfordulója alkalmából emlékmű került elhelyezésre a plébánia udvarán.

2020-AS ADATOK::

Keresztelések száma:

2020-ban: 47, fiú 23, lány 24,
más plébániáról 26 gyermeket hoztak,
helyi 21 fő:

- Bucsú 2,
- Dozmat 1,
- Sé 3,
- Torony 15 gyermek,

Házasságkötések száma:

2020-ban: 11 pár:

- Bucsú -,
- Dozmat 1,
- Sé 3,
- Torony 7 pár.

Halálozások:

2020-ban: 56 halott:

- Bucsú 7 fő,
  - Dozmat 4 fő,
  - Sé 6 fő,
  - Torony 23 fő,
- más plébánia területéről 16 elhunyt.

A PLÉBÁNIA TEMPLOMAI A KARÁCSONYI ÜNNEPKÖRBE

EZT ÍRTÁK RÓLUNK

MAGYAR ÁKOS: SZÁZADIK ALKALOMMAL TARTOTTAK FATIMAI ENGESZTELEST A TORONYI PLÉBÁNIA HÍVEI

2020. február 13-án Bucsuban gyülekeztek a toronyi plébánia hívei, hogy megemlékezzenek a fatimai jelenésekről, hálát adjanak és kérjék Szűz Mária segítségét.

Az est szentségimádással vette kezdetét. A toronyi plébánia immáron századik alkalommal tartotta meg fatimai imaestjét, így erre a jeles napra nem hívott vendéget, Dr. Perger Gyula plébános atya, az egyházmegyei gyűjtemények és a látogatóközpont igazgatója mutatta be a szentmisét.

Gyula atya szentbeszéde első részében Szűz Mária és magyar hazánk kapcsolatáról elmélkedett. Felidézte A Szent István által tett felajánlást, melyet mint egy hívő ember reménytelen helyzetből való kiáltásának tekinthetünk: első királyunk kérésére Mária védje meg ezt a friss keresztény nemzetet, s így lett Szűz Mária a Magyarok Nagyasszonya. „Nem véletlen, hogy minden ember, minden magyar ember számára Ő a remény csillaga, mert az egész emberiség reménysége is Őáltala jött erre a világra. Így lett Neki sok nép a gyermeke és bármit is hozzon az emberi történelem, Nagyasszonyunk nem feledkezik meg rólunk soha sem” – emelte ki a plébános úr.

Majd kérte a híveket, gondolják át újra, mit is jelent az, hogy Mária népe vagyunk. Arra biztatta a hallgatóságot, hogy Isten színe előtt tekintsék át állapotunkat, hogy megújuljanak felelősségérzetben és a Gondviselés iránti bizalmukban, vagyis mi is Isten akarata és terve népünkkel. Ehhez mindennapi életünkben is csatlakoznunk kell. Ha ezt tesszük, ha így imádkozunk, szilárdan bízhatunk benne, hogy meghallgatásra találunk.

Felhívta a figyelmet arra is, hogy társadalmunkban a szolidaritás erejére van szükség. Nemcsak a gazdagok, mivel időközben az emberek elfelejtették, hogyan lehet valaki méltósággal és tisztességgel tehetős, de mindnyájunk számára is, hiszen szükség van az egymásra figyelésre. Ugyanakkor – Teréz anya példájára kitérve – az igazgató úr aláhúzta a lelki megújulás szükségességét is, mert e nélkül nem léphetünk előbbre.

„Mi a megoldás?” – tette fel újra a kérdést. S annak a meggyőződésének adott hangot, hogy ha nem fogjuk meg újra mindkét kezünkkel Isten és a Szűzanya kezét, ebben az országban soha nem lesz felemelkedés és megújulás. Majd kitért arra, hogy nem csak az a célunk, hogy Magyarország újra keresztény legyen, hanem azt is akarjuk, hogy országunk újra Mária országává váljék.

A Szentírásból idézte, a véleménye szerint, a legszebb részt: „Jézus keresztje mellett ott állt anyja.”

Majd kifejtette, hogy Mária így adott példát nekünk, hogy ha majd mi is találkozunk a kereszttúton azokkal, kiket szeretünk, anélkül, hogy nekik segíthetnénk, vagy végignézzük, mikor sírba fektetik őket, akkor mi se zúgolódjunk a sors ellen, hanem imádkozzunk a nagy fájdalomban, vegyük kezünkbe a rózsafüzért. Ha alázatosan és szerényen elimádkozzuk: „Asszonyunk, Szűz Mária, Istennek Szent Anyja, imádkozzál érettünk.” Erőt és vigaszt találunk benne. Akkor megértjük, hogy az élethez nem csak az eredmény, a siker, az öröm tartozik hozzá, hanem az összetört álmok, a bekormozott csillagok, a kihalt remények éppúgy, mint a szenvedés, a bűn, az elesés, de az is, hogy mindig felkelünk, mindig újból remélünk. Mily boldogság a Szűzanyának, ha fiai mindenütt imádkozzák: „Üdvözlégy Mária, kegyelemmel teljes.” Ha kezünkbe vesszük a rózsafüzért, és felhangzik ugyanaz a köszöntés. Megértjük, hogy nem tévedett, mikor azt mondta: „Mától fogva boldognak nevez engem minden nemzedék.”

Végül a Szűz Máriához imádkozó ember Szűzanyához fűződő kapcsolatát bemutató verssel zárta gondolatait Gyula atya.

A szentmise végén az ünneplő sokaság körmenetben vonult a falu főutcáján, majd a templomba visszatérve a plébános úrral imádkoztak a Fatimai Szűz Máriához.

HOÓS NORBERT:

A SZOMBATI EGYHÁZKÖZSÉGI BÁL JÓL TÜKRÖZTE A NÉGY KÖZSÉG ÖSSZETARTÁSÁT

Immár kilencedik alkalommal rendezték meg az egyházközségi bált Toronyban, az idei mulatságot a farsang utolsó szombatjára időzítették. A 222 bálozó közül a legfiatalabb résztvevő 7 és fél hónapos, a legidősebb pedig 88 éves volt.

A bál megnyitó beszédében dr. Perger Gyula plébános egy apáról és a fiáról szóló történeten keresztül világította meg, hogy a mai világban az emberek nagyon anyagiasak lettek, s Jézus Krisztus, aki életünk értelme, egyre inkább a háttérbe szorul. Az emberek a külsőleg értékes dolgokat veszik észre maguk körül, pedig lehet, hogy a kívülről értéktelennek tűnő tárgy, érzés, gondolat sokkal nagyobb értékkel rendelkezik, mert a belső tartalma sokkal nagyobb, mint a cicomás, parádés tárgyaknak. Az életben észre kell vennünk az apró örömeket, fontos, hogy tudjunk örülni is, hiszen ha nem így van, akkor megkeseredett, örökké elégedetlen ember válhat belőlünk. S ne feledjük életünk értelmét, Jézus Krisztust!

A plébános köszönetet mondott Kovács György polgármesternek, illetve a toronyi képviselő-testületnek, hogy a bál helyszíne már nyolcadik alkalommal a sportcsarnok lehetett.

A köszöntő után a műsort a bucsuiak „pálinka tánca” követte, majd Kollár Péter Erik és Árvai Dániel budapesti művészek – a közösség számára már régi kedves vendégek – operett előadását élvezhették a jelenlévők. Zárásként pedig a Savaria TSE táncosai örvendeztették meg a közönséget.

A bálban a zenét Timár János szolgáltatta. Éjfélkor volt a tombola, aminek a keretében a plébános szintén köszönetet mondott a sok és értékes felajánlásért. A hajnalig tartó mulatság is jól tükrözte a négy község összetartását, egy közösségé való szerveződését, amiért köszönet illeti a plébánosunkat.

HOÓS NORBERT:

A SZENT EFRÉM FÉRFIKAR ADOTT KONCERTET A TORONYI TEPLOMBAN

Magyarország legnépszerűbb vokális énekegyüttese, a Szent Efrém Férfikar adott koncertet múlt csütörtökön a toronyi templomban. A kórus tagjai azt megelőzően villámcsődülettel, úgynevezett flashmob-bal szórakoztatták az alkalmi közönséget a szombathelyi vasútállomáson.

A csütörtöki toronyi szentmise kezdetén dr. Perger Gyula plébános köszöntötte a megjelenteket, valamint a Szent Efrém Férfikar tagjait.

Köszöntőjében a plébános kiemelte, hogy az együttes névadója, Szír Szent Efrém a negyedik században élt. Már kortársai a „Szentlélek hárfája” megtisztelő címmel illették – feljegyezték, hogy énekei, himnuszai sok embert vezettek vissza az „igaz útra”. A Magyar Örökség és Budapest Márka díjas Szent Efrém Férfikar célja és küldetése három pilléren nyugszik: egyrészt a bizánci rítusú keresztény világ vokális örökségének kutatása és bemutatása, másrészt a magyar férfikari hagyomány ápolása, harmadrészt pedig a vokális kortárszene népszerűsítése – fogalmazott a plébános.

A Szent Efrém Férfikar 2002-ben alakult meg és az azt követő években Magyarország legnépszerűbb vokális együttesévé vált. Alapítója és művészeti vezetője a Liszt-díjas Bubnó Tamás, Magyarország érdemes művésze.

A férfikar nemzetközi karrierje 2006-ban átütő sikerrel vette kezdetét a lengyelországi Hajnówka Nemzetközi Ortodox Egyházzenei Fesztiválon, ahol megnyerték a professzionális kamarakórus kategóriát.

Először fordult elő a rangos fesztivál 25 éves történetében, hogy nem szláv kórus kapta az első díjat. A 2006-os lengyelországi fesztiválgyőzelem utat nyitott a nemzetközi koncertéletben való hangsúlyos megjelenéshez is. A kórust nagy hírnévű fesztiválok kérték fel vendégszereplésre és a világ számos nagyvárosában léptek már fel vendégszereplőként. A Szent Efrém Férfikar továbbá rendszeresen koncertezik a legfontosabb magyar fesztiválokon is: állandó fellépői a Budapesti Tavasz Fesztiválnak, a pannonhalmi Arcus Temporum Fesztiválnak, a Bartók Rádió ArTrium sorozatának, az Ars Sacra Fesztiválnak, a Művészetek Völgyének, a Budapesti Fesztiválzenekar által szervezett Maratonnak, a Pozsonyi Pikniknek és a Zempléni Fesztiválnak. A kórus a Magyar Görögkatolikus Egyházzal szoros kapcsolatot ápol, rendszeresen közreműködik istentiszteletein, egyházzenei hangversenyeken.

A Szent Efrém Férfikar 2011 óta rendezi meg évente saját, Orientale lumen elnevezésű sorozatát, ahol a keleti rítusú keresztény egyházzene legszebb kompozíciói hangoznak el nemzetközileg is ismert szólisták és együttesek tolmácsolásában.

MERKLIN TÍMEA:

VÉGIGJÁRTA A FALVAKAT A PLÉBÁNOS: MEGSZENTELTE A HÚSVÉTI ÉTELEKET

Ételt szentelt, körbejárt a plébániájához tartozó falvakban szombaton Dr. Perger Gyula atya. Csaknem mindenhol kijöttek a kapukhoz az emberek, örömmel fogadták, üdvözölték, kihozták a sonkát, tojást, kalácsot kosárban, vagy kitették az ablakba.

A plébános az ételszentelés szertartását mind a négy községében – Bucsiban, Dozmaton, Toronyban és Sében – elvégezte. A templomok előtt elmondta a szentelés szövegét, majd körbejárt a falvakban és megszentelte az ablakpárkányra kitett, vagy a kapuba kihozott húsvéti eledeleket. Arra kérte az embereket egy postaládába helyezett előzetes levélen keresztül, hogy ezen a napon az esti körmenet helyett egy-egy égő gyertyát tegyenek az ablakukba este fél nyolckor, és amikor megszólalnak mind a négy községben a harangok, imádkozzanak együtt a településekért.

A járványveszély idején nem ez volt az első rendhagyó húsvéti tevékenység ezekben a falvakban. Nagycsütörtök óta közösen imádkozhattak az itt élők, nyomon követve Dr. Perger Gyula a toronyi üres templomban megtartott, de a helyi művelődési ház által a Facebook-on élőben közvetített szertartásait a Szent Három Napon. Nagycsütörtökön mind a négy községben este hattól negyed órán át szóltak a harangok az utolsó vacsora emlékére, erről szólt a szentmise, aminek végén az atya Krisztus ruháitól való megfosztásának jelképét, az oltárfosztást végezte el: minden díszelt eltávolított az oltárról, ezzel jelezve, hogy kezdetét vette Krisztus szenvedése. Nagypénteken csendes elmélkedés volt Jézus megváltó kereszthalálára emlékezve; nem szentmise, hanem szertartás keretében, amelynek során a pap arcra borult a nyitott, kifosztott tabernákulum előtt. A szenvedéstörténetet, a Passiót Szent János evangéliuma szerint idézte fel. Nagypénteken délután három és este hat között nyitva voltak a templomok mind a négy községben; a toronyi templomban pedig látogatható volt a szentsír ugyanebben az időszakban, egyénileg lehetett betérni egy-egy rövid fohásra betartva a hatósági előírásokat.

Nagyszombaton az esti vigília szertartás már Húsvéthoz tartozik. A húsvéti gyertya lángja mellett újra felhangozhatnak az orgona és a csengők hangjai is, ezért este fél nyolckor negyed órán keresztül mind a négy községben megszólalnak a harangok Jézus feltámadására emlékeztetve. A plébános a szombat délutáni ételszenteléskor és az előző két nap esti szertartásán is elmondta az otthon maradt emberekhez szólva: „Hiányoztok. Vigyázzatok magatokra!”

MAGYAR ÁKOS: A SZÜZANYA HÁZHOZ MENT – EGY KÜLÖNLEGES FATIMAI EST

2020. május 13-án, a járványveszélyre tekintettel, a toronyi plébániához tartozó hívekhez vitték a Fatimai Szűz Mária szobrát.

A járvány idején a lelkipásztorok keresték a lehetőséget, hogy híveikkel tartsák a kapcsolatot. Ennek voltak részei az online közvetített szertartások és szentmisék. A toronyi plébánia területén is követhették a hívek ebben a formában a szertartásokat, de ezen kívül is kereste a lehetőséget a plébánosunk, Dr. Perger Gyula, hogy a hívekkel a hatósági előírásokat betartva találkozni tudjon. Nagyszombaton körbejárt mind a négy községben és megszentelte az ablakpárkányokra kitett vagy a házak bejáratához kihozott ételeket. Az esti - hívek részvétele nélkül bemutatott - szentmise időpontjában pedig az ablakokba égő gyertyák kerültek mind a négy községben, illetve egy időben szólaltak meg a harangok negyed órán keresztül Bucsiban, Dozmaton, Sében és Toronyban, jelezve Krisztus feltámadását, s egyben jelképezve a négy község összetartozását. Anyák napjához kapcsolódóan pedig - kihasználva a templomtoronyba beépített harangjáték hangosító szerkezetét - esti imára hívta a plébános a község lakóit, akik házuk bejáratánál állva bekapcsolódtak a közös imába.

Immár kilenc éve hagyomány községeinkben, hogy minden hónap 13-án fatimai engesztelésre gyűlnek össze a hívek. A jelenlegi egyházi rendelkezés szerint nagyobb összejövétel és körmenet nem tartható. Gyula atya nem szeretne volna ezt a hagyományt megszakítani, ezért a kiküldött szórólapokon jelezte „eddig a hívek jöttek a Szűzanyához minden hónap 13-án, most a járványveszély idején a Szűzanya megy el mindenkihez”. A Szűzanya szobrát egy terepjáróra rögzítve vitte el a négy község minden lakójához. Az utcákat végigjárva az autóból jól ismert, Égi Édesanyánkat köszöntő énekek szóltak. A hívek házaik ablakait feldíszítve, az utcán állva üdvözölték a nehéz időkben is őket segítő Szűzanyát.

Köszönet Gyula atyának a kezdeményezésért, Dorn Edeltraut asszonynak, aki a kocsit nemcsak rendelkezésre bocsátotta, hanem végigjárta zarándokként mind a négy községet, köszönet Horváth Zoltánnak a hangosításért, Kecskés Györgyné Jutkának és Ilikének a díszítésért, Unger Imrének az előkészület során nyújtott segítségért, Németh Norbertnek és Gazda Ferencnek a liturgikus közreműködésért.

MERKLIN TÍMEA: SZENES IVÁN ESTET RENDEZTEK TORONYBAN

A Monarchia Operett Társulat adott koncertet Szenes Iván szerzeményeiből a toronyi iskola tornacsarnokában hétvégén. A nosztalgiaest sokak számára jelentett lelki felüdülést, a felidézett emlékektől, a meghatottságtól kicsorduló könnyekhez pedig előkerültek a zsebkendők is.

A Monarchia Operett Társulat nem először lépett fel Vas megyében, egyházközségi bálókra szokták őket hívni. Operettműsoraik után újonnan tették a repertoárjukba a Szenes Iván-dalokat, ezt a műsort hívta meg dr. Perger Gyula plébános.

Az atya nemcsak megszervezte, de részben együtt is énekelte a népszerű dalokat, öröközld slágereket az előadókkal és a közönséggel. Ahogy megtudtuk: gyerekkorában ő is sokat hallgatta ezeket a számokat lemezekről és a rádióból; a kedvenc slágere az Úgy szeretném meghálni Kovács Katitól.

A társulat kínálatában ötven Szenes Iván-dal volt, a műsor első felét végigénekeltek a művészek, a második huszonöt dalból pedig válogathattak a jelenlévők. Főleg az idősebb korosztály érdeklődött a koncert iránt, de voltak gyerekek és fiatalok is.

Egy fiú a 17. születésnapjára azt kapta a naganyjától, hogy elhozta őt erre a műsorra, és a fiatalember láthatólag fejből énekelte a 60-as, 70-es, 80-as évek közkedvelt slágereit. Előkerültek történetek is a kérések során. Egy asszony, aki a Kislány a zongoránál... dalt szerette volna hallani, elmesélte, hogy a férje, aki korán meghalt, mindig ezt kérte neki, amikor zenés estekre vitte.

Valaki a szülei emlékezett egy Kovács Kati-számmal: az édesapja mindig énekelte otthon az édesanyjának.

Egy kislány a De nehéz az iskolatáskát kérte, amely ugyan nem Szenes Iván szerzeménye, de a kislány elénekelhette a művészek segítségével.

MERKLIN TÍMEA:

PELLER KÁROLY TORONYI OPERETT DÉLUTÁNJÁN LEGALÁBB SZÁZAN ÖSSZEGYÜLTEK

Négy falu közösségének szervezett operettdélutánt vasárnapra dr. Perger Gyula atya a toronyi sportszarnokba, ahol Peller Károly volt a vendég, mulatós jókedvet hozott a bordásfalak közé.

A plébános a Magyar Falu Programban nyert pénzből finanszírozza a négyalkalmas, a közönség számára ingyenes programsorozatot, amely augusztusban kezdődött. Szórólapokon adta közre a templomi orgonakoncert, a Szenes Iván-est, a Peller Károly-délután hírét. Október 17–18-án pedig lesz majd egy László Attila-koncertcsomag: az atya a plébániához tartozó négy faluban – Bucsuban, Dozmaton, Toronyban és Sében – vonja be a szentmisébe a fiatal énekest, ahogy tavaly Pitti Katalint. Amint dr. Perger Gyula elmondta: így próbálja becsempészni a minőségi zenét a falubeliek életébe; szükséges, hogy a kultúrát a pap a hívek elé hozza. Ezért szervez koncerteket templomokba, illetve a szombathelyi Püspöki Palotába is.

A toronyi tornacsarnokban legutóbb megtartott Peller Károly-délutánra előzetesen 112 ember regisztrált, csak hátul maradtak üres székek, valószínűleg a vírustól való félelem miatt nem jöttek el. Aki viszont ott volt, nagyon jól érezte magát, a közönség többször tapssal kísérte a slágereket, doboltak a lábak, mozogtak a maszkok, az énekes többször elmondta, mennyire jólesik ezt látni, mert ilyenkor énekelnek alatta.

Peller Károly a számok között mesélt is a pályafutásáról: sokat utaznak az Operettszínházzal külföldre, németül nem perfekt egyik művész sem, de a siker sosem marad el, mert olyan csodálatos kollégákkal lépnek fel, mint például Oszvald Marika, aki ha bármit csinál a színpadon, magával ragadja a közönséget. Az osztrákok azt mondják, hogy a magyaroknak a paprika a vérében van, Marikának legalábbis.

Az énekes a János vitéz híres Egy rózsaszál szebben beszél című dala elé bevezetésként elmondta, hogy a nagyszülei már nem élnek, csak a „pesti mama” volt az, aki megnézte őt a fellépésein, mindig az első sorban volt neki egy pótszék. Arra kérte a közönséget, hogy gondoljanak azokra, akik már nem lehetnek köztünk, és az emberek megnyitották a szívüket, felidéztek az emlékeiket, vele énekeltek. Más jellegű, de hasonlóan erős érzelmeket váltott ki a Cintányéros, cudar világ a Mágna Miskából, nagy taps és fényes kedély varázsolt napsugarakat a tornacsarnokba, az egymástól másfél méter távolságban ülő emberek közé.

Peller Károly megkérdezte, hogyan élték meg a bezártságot a „fránya koronavírus” miatt, és elmesélte, ő maga mi mindent csinált, amikor kiderült, hogy otthon kell maradnia, és hosszabb ideig, mint amire számított. Akkor jött rá, hogy nyolc éve lakik ugyanott, de még nem volt két nap egymás után, amit otthon töltött volna, pedig cica, kutya is van a kertben. Fűrt-faragott, festett, bontott, épített, kirámolta a ruhatárát, a spájzot és a konyhaszekrényt, és rengeteg holmit felajánlott a családsegítőnek. Jó érzés volt, hogy a semmiből tudott jót tenni.

A Délibábos Hortobágyon dal előtt az volt a feladvány, hogy melyik Magyarország legerotikusabb műemléke. Amint mondta, ezt mindig nők szokták kitalálni (nem, nem a Nulla kilométerkő!), így most is: a Kilenclyukú híd. Lehet, hogy a műsor fináléjában már mindenki táncolt volna, ha nincs ez a komoly Covid-gátlás, de így is mulatott a közönség, átszellemülve, ringatózva, a ráadás Hajmási Péter, Hajmási Pált pedig tényleg mindenki kívülről fújta.

Lehet, hogy ha beugrunk a nagybögőbe, elkerül minket a vírus?

**MERKLIN TÍMEA:
MEGÚJULT AZ ISTENI GONDVISELÉS CÍMŰ MENNYEZETI FRESKÓ A
PÜSPÖKI PALOTA DÍSZTERMÉBEN**

Az átadóünnepségen a Bozsodi Vonósnégyes lélekemelő Bach- és Mozart-műveket játszott. A püspöki palota öt éven át épült, és amikor 1783-ban elkészült, a dísztermét Franz Anton Maulbertsch festette ki Szily János püspök megbízásából, akinek óriási energiájába és eltökéltségébe került, hogy létrejöjjön Szombathelyen a barokk tér és épületei. A püspöki palota egyik legértékesebb díszé a szóban forgó freskó, amely az isteni gondviselés allegóriája, a 144 négyzetméteres monumentális mű több szimbólumcsoportból tevődik össze. Dr. Perger Gyula, a Szily János Egyházmegyei Gyűjtemény és Látogatóközpont igazgatója az ünnepélyes átadáson arról beszélt, hogy a freskó elkészülte óta most került sor először a teljes körű restaurálására, korábban csak beázások miatti részleges restaurálás történt. Mára szükségessé, sőt sürgőssé vált a szerkezeti helyreállítása és esztétikai megújítása, amit Tarr György és Kisterenyei Ervin végeztek el több hónap alatt, miután 2019 októberében megkutatták, feltárták a teendőket.

Dr. Székely János megyés püspök köszönetet mondott Perger atyának, amiért lelkesen és lendületesen irányította, menedzselte a munkálatokat, a szakembereknek a restaurálásért. Amint mondta, a freskó már eltávolodott a mennyezeti gerendáktól, fantasztikus ügyességgel visszaemelték, visszaragasztották, megtisztították, így a kép az eredeti fényében pompázik. A püspök részletesen ismertette a festményen látható szimbólumokat. A Berzsenyi tér felőli oldaltól, ahol Sibylla pogány jósnő megjövendőli, hogy egy szüztől születik majd egy gyermek, aki megújítja az emberiség életét, az evangélium fénye meghódítja a kontinenseket, szétárad a világban. Odaérve, hogy az oldalajtó fölötti epizódban a hit ragyogása eljut Savariába, a város a malomkövel ábrázolt Szent Kvirin és Szent Márton lúddal együtt látható alakja által azonosítható. A püspök úgy fogalmazott: az egykori művészek a hit fényét akarták továbbadni, ezért festették fel remekműveiket a falakra. A festészet kinyitja a világot, mint minden művészet, amely annyira szereti, hogy újratерemti. Az alkotás a lélek nyelve.

A helyreállítási munkafolyamatokba is beavatták a közönséget a restaurátorok. Tarr György Maulbertsch művészetéről, kivételes teherbírásáról is beszélt – egy átlagos festő napi két-három, ő pedig napi négy-öt négyzetmétert festett –, valamint ismertette a fő témák kiegészítő szimbólumait. Úgy fogalmazott: kultúrtörténeti katasztrófa lett volna, ha a mennyezet leszakad, komoly érték veszett volna el, és balesetet is okozhatott volna. Hogy nem szakadt le, az nyilván az isteni gondviselésnek köszönhető, a festmény rászolgált a címére.

**MERKLIN TÍMEA:
NÉGY KONCERTET ADOTT HÉTVEGÉN LÁSZLÓ ATTILA, ERDÉLYI
MAGYAR ÉNEKES**

Négy koncertet adott hétvégén László Attila, erdélyi magyar énekes. A Csillag születik harmadik szériájának győztese a toronyi plébániához tartozó templomokban lépett fel, dr. Perger Gyula atya szervezésében. Szombaton este Bucsuban, vasárnap Dozmaton, Toronyban és Sében egészítette ki dalaival a szentmisét, így azok is meghallgathatták, akik egyébként nem jutnak el koncertekre. Szombaton Bucsuban még 23 évesként szerepelt a bemutatásában, vasárnap azonban betöltötte a 24. életévét, ezért születésnapján is köszöntötte őt Perger Gyula plébános, Toronyban tortát is kapott.

A székelyföldi fiatalember először 2010-ben jelentkezett tehetségkutatóra, a kézdivásárhelyi vigadóban megrendezett Erdély Hangja című versenyre, de nem került be a döntőbe. A következő évben a magyarországi Csillag születik című tehetségkutatón megnyerte a fődíjat, méghozzá a közönség szavazatainak köszönhetően. Népszerűségének titkát a Szombathely környéki falvak templomaiban mutatta meg: kedves közvetlenséggel, ízes tájszólással, humorral szólalt meg a műsorszámok között, a dalokban nyitott szívvel, szeretettel fordulva az emberek felé, akik ezt tapssal viszonozták.

Szeretetről, szerelemről szóló dalokat hozott, illetve a plébános külön kérésére nemzeti érzelmű dalt is. A ráadás egy Istent dicsőítő ének volt acapella előadásban, mivel a véletlen úgy hozta, hogy ki kellett ezt a módot is próbálni a dozmati templomban, mert elment az áram. Háttérzene nélkül bontakozott ki még inkább a templomi akusztikában a szép tiszta bariton hang, mint rendkívüli ajándék egy egyszerű vasárnapon.

MAGYAR ÁKOS: „TEGYÉTEK, AMIT MOND” – FATIMAI EST BUCSUBAN

2020. október 13-án Bucsuban gyűltek össze a toronyi plébánia hívei. Rózsafüzér imádság és szentmise keretében emlékeztek meg a fatimai jelenésekről és kéréseiket Szűz Mária elé terjesztették.

Az est a fájdalmas rózsafüzér elimádkozásával vette kezdetét Dr. Perger Gyula plébános atya vezetésével. A szentmise elején Gyula atya köszöntötte az est vendégét, Dr. Janes Zoltán plébános atyát, aki hazánk egyik legtávolabbi részéből, a Szeged-Csanádi Egyházmegyéből érkezett, és immár másodszor volt a plébános úr vendége.

Zoltán atya az elhangzott evangélium, a kánai menyegzőről szóló szakaszból kiindulva elmélkedett. Kifejezte örömét azzal kapcsolatban, hogy egy, a legutóbbi látogatása óta megújult templomban mutathat be szentmisét. Rámutatott arra, ez azért fontos, hogy akik ide jönnek, ne csak lelkiekben gazdagodjanak, hanem hogy büszkék is legyenek a templomukra. Az itt elhangzó énekek, az elmondott imádságok által megmozdul a lélek, melyeknek mélységes üzenetei, nagy-nagy mondanivalójuk van.

Felhívta a figyelmet arra is, hogy másik kincsünk az, amelyet az evangélium ragyogtat fel. Különösen a kánai menyegzőről szóló. Azért szereti a plébános atya, mert az egy egészen „emberi” Jézus arcát mutatja be. Megmutatja azt, hogy Jézust el merték hívni, hogy voltak barátai, hogy közösségben volt. Biztosak lehetünk abban, hogy nem ült be a sarokba, hanem mert mulatni, mert „ember” lenni. Azért fontos ezt tudnunk, mert gyakran elfeledkezünk arról, hogy minden ember „EMBER”. Olyan gyorsan meg tudjuk szólni a másikat, kibeszélni a hibáit, ferde szemmel nézni rá. Jézus a példa arra, hogy ezt fel merte vállalni. Jézus példája azt mutatja egyrészt, hogy ne szóljuk meg a másikat, másrészt merjünk mi is a közösségünk tagjai lenni, hogy kitűnjünk, hogy merjünk mások számára példák lenni. Nem törtetve, hanem tudva azt, hogy kiért teszem. Ez egyenesen jézusi parancs.

Kitért arra is, hogy az is nagyon emberi a történetben, hogy édesanyja kéri Tőle: hiszen így szól a szolgálknak: „Tegyétek, amit mond!” Szűz Mária együtt el is fordítja a figyelmet a bajról. Nem azzal foglalkozik, hogy milyen rossz bort hoztak a lakodalomba, hanem magára Jézusra fordítja a tekintetet. Számunkra is ez lehet a megoldás, amikor nehézség, megpróbáltatás ér bennünket. Ne süppedjünk bele a bajba, ne azon töprengjünk, hogy: „mi lett volna, ha.” Szűz Mária ebben is a példaképünk lehet. Nem hagy minket a bajban, nem hagyja, hogy gondolatainkat megmérgezze az a kétségbeesés, amely ott van a szívünkben.

A plébános úr tovább idézte a szentírást: „Volt ott hat kőkorsó. Merítsétek tele vízzel.” Kérte, álljunk meg emellett, hiszen ez a két szó /”volt ott”/ arra irányul, hogy mi van a lelkünkben. Mi az amit, hogy csoda történjen a mi életünkben, oda tudunk tenni Jézus elé. Jézus pedig mindig a mi hitünkre alapoz. Egyetlen kétségünk lehet ezzel kapcsolatban: merünk-e hinni, merjük-e emberi gondolkodásunkat felülmúlni. Vagyis: „Tegyétek!” Forduljunk Jézushoz konkrét kérésekkel, imádságokkal. Kifejtette azt is, nagyon fontos, hogy higgyünk abban, amit kérünk. Arra bátorít, hogy emberi értelmünkön is felülemelkedve merjük megszólítani Szűzanyánkat, erről szólnak a kegyhelyek, a fatimai esték is. Minden hónap 13-án, hogy találkozzunk, hogy közösségben legyünk, hogy elköteleződjünk, hogy várjuk ezt a csodát. „Kívánom, hogy a mai estén mindannyiunk szívében ez az egyetlen egy tanács, bátorítás, vagy sokkal inkább a Szűzanyától jövő parancs és kedves kötelezettség éljen a szívünkben: Tegyetek meg mindent, amit csak mond!” – zárta a szavait Zoltán atya.

A szentmise végén a hívek Gyula atyával imádkoztak a Fatimai Szűz Máriához ifjúságunkért, betegekért, hazánkért és annak lelki megújulásáért.

MEGEMLÉKEZÉS

DR. TÖRÖK JÓZSEF (1946-2020)

Török József Makón született 1946. augusztus 30-án. Tanulmányait szülővárosában végezte; 1964-ben kitűnő eredménnyel érettségizett a makói József Attila Gimnáziumban. Politikai okokból évekig segédmunkásként dolgozott, majd felvételt nyert a budapesti Római Katolikus Hittudományi Akadémiára, tanulmányait 1974-ben végezte itt. Ekkor írta doktori értekezését a pálos rend liturgiájának eredetéről és történetéről. 1975-ben szentelték a Székesfehérvári Egyházmegye papjává. 1975 és 1978 között káplánként szolgált Csepel-Belváros római katolikus plébániáján.

Történelmi tanulmányokat folytatott az Eötvös Loránd Tudományegyetemen Mezey László vezetésével, majd a Magyar Tudományos Akadémia középkori kódextöredék-kutató munkacsoportjának lett tagja, közreműködött a töredékkatalógus első kötetének elkészítésében. 1976-ban teológiai doktorátust szerzett Budapesten. 1978-ban elnyerte a francia állam ösztöndíját, két évet tölthetett történelem-, valamint az egyháztudomány segédtudományai szakos hallgatóként a Sorbonne-on, az Institut Catholique és a Collège de France nevű intézményekben. Teológiai doktori disszertációját is franciául írta a Pray-kódex liturgikus részeiről. A Sorbonne-on végzett felsőbb tanulmányok után 1980-tól a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának (akkori nevén a Hittudományi Akadémiának) címzetes rendkívüli tanára volt 1980-tól, nyilvános rendkívüli tanára 1983-tól, nyilvános rendes tanára 1986-tól. Egyetemi feladatai mellett a Központi Papnevelő Intézet rektorhelyettese volt 1986–1987-ben. Az Ecclesia Szövetkezet elnöki tisztségét 1993-tól látta el.

Török József 2000-től a Máltai Lovagrend magisztrális káplán, 2010-től tiszteletbeli konventuális káplánja volt. Többször kísérte a Máltai Lovagrend éves zarándoklatát Lourdes-ba. 2003-ban meghatározó dolgozatot írt a rend magyarországi történetéről. 2017-ben nyugállományba vonult. Kisegítő lelkészként működött Máriaremetén, illetve Krisztinavárosban. Munkásságát 1991-ben címzetes préposti méltósággal, 1998-ban pápai prelátusi címmel ismerték el. Jelentősek magyar és francia nyelven íródott tanulmányai, valamint francia és latin nyelvről való könyvfordításai. Legfontosabb publikációi: A magyar pálos rend liturgiájának forrásai és története (1997); Szerzetes- és lovagrendek Magyarországon (1990); A magyar föld szentjei (1991); Péter vándorúton (1991); A XX. század pápái (1991); Katolikus templomok Magyarországon (1991, társszerzőként); A magyar egyház ezer éve (1992); Egyetemes Egyháztörténelem I–II., (1999); A katolikus egyház és a liturgia Magyarországon (2000). 2000-ben Stephanus-díjjal tüntették ki. 2001-ben megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjét, 2011-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjét.

DR. PERGER GYULA MEGEMLÉKEZŐ IMÁJA
DR. TÖRÖK JÓZSEF PROFESSZORRÓL

Örök Főpapunk, Jézus Krisztus!

Csodálatos bizalom az, hogy megváltó munkád folytatásával, keresztáldozatod gyümölcseinek kiosztásával embereket bízta meg, papjaidat hatalmazta fel. Embereket választotta ki, hogy isteni tervedet itt a földön megvalósítsd.

József testvérünk is azok közül való, akiket hívtál, hogy hagyják el mindenüket és kövessenek Téged. Ő hallgatott szavadra és oltárodnál találkozott Veled, ezért most nem a gyászos sírját látjuk, hanem ott látjuk a templomban, ahol ajkával az örök élet ígét hirdette. Ott látjuk az oltár előtt, ahol kezével szent Testedet érintette, s adta híveidnek. És látjuk keresztelni, hogy viruljon az élet tavasza, látjuk koporsók mellett, hogy a gyászolókat az égiekre figyelmeztesse.

Ott látjuk Krisztinavárosban és Máriaremetén a gyóntatószékben, hol szíve a Te Szíved jóságával örült a tékozló fiú hazatérésének. Látjuk gyermekek között, családi otthonokban, betegágyak mellett, tanítványai, kispapjai, énekesei, munkatársai, barátai körében, de látjuk a templom csendjében is kettesben a Mesterrel. Látjuk térdeplőjén, íróasztal mellett vagy egyéb munkában elmerülni. Látjuk a katedrán professzorként, ahol szintén a Te küldötted volt.

Mindenhol illet rá a világ legszebb rangja: Krisztus küldöttje, Krisztus papja. Akárhon megfordult, mindig Téged láttunk benne, Jézusunk, Téged tisztelünk benne, Örök Főpapunk!

Ha néha elernyed a hosszú úton, ha tündöklő arcodat, Jézusunk nem tudta mindig világosan megmutatni az embereknek, bocsáss meg neki, nézd el emberi gyengeségeit. Hálával emlékezünk József testvérünk sok évi áldozatos papi életére, sok sok buzgó imájára, lelkipásztori, professzori és tudományos munkájára. Urunk, Jézus vedd magadhoz a munkában, imádságban és a tudomány művelésében hűséges papodat. Éltesd új élettel elfáradt, de mindig érted égő szívét. Ismételd meg neki a papszenteléskor kapott szent ígéretet: Te pap vagy mindörökké Melkizedek rendje szerint.

Urunk, Jézus Krisztus, József testvérünk hazatért szülővárosába Makóra, s Makó újra befogadta őt, kérünk fogadd be Te is országodba. Amen

TRAUTTWEIN ÉVA:
NÁLA VOLT SÚLYA A DOLGOKNAK –
BÚCSÚT VETTEK TÖRÖK JÓZSEFTŐL SZÜLŐVÁROSÁBAN, MAKÓN

A makói belvárosi Szent István király-templomban február 4-én bemutatott szentmisével búcsúztatták Török József atyát. Az egyháztörténész, papnevelő, prépost, pápai prelátus, pálos konfráter, tiszteletbeli konventuális máltai káplán a mai magyar Egyház meghatározó személyisége volt. A makói római katolikus temetőben helyezték örök nyugalomra.

Török József gyászmiséjére megtelt Makó belvárosában a Szent István király-templom. Nagyon sokan vagyunk. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanárai, papnövendékei, hallgatói, a Székesfehérvári Egyházmegye papjai, intézményeinek vezetői, pálos szerzetesek és konfráterek, a Máltai Lovagrend tagjai, az első – Csepel-Belváros – és az utolsó szolgálati helyek – Krisztinaváros, Máriaremete – képviselői, hozzátartozók, osztálytársak a József Attila Gimnáziumból, valamint a szeretett szülőváros polgárai kísérték el Török Józsefet utolsó útjára.

A mai hazai katolikus egyház egyik legszínesebb, legsokoldalúbb személyisége, a hit elszánt védelmezője – ahogy a róla szóló írárok nevezik – Makón született és Makót választotta nyughelyül.

A budapesti reggeli csúcsforgalomból indulunk el a dél-alföldi városba. Az autópályán az elhunytól beszélgetünk, velünk utazik ugyanis egykori tanítványa, fotós kollégánk felesége, Homor Judit, aki a Pázmányon végezte a 2000-es évek elején a hittanári szakot.

A téli álmot alvó alföldi táj békéje készíti elő érkezésünket Makóra. A rendezett utcák és házak, a parkoló autókat eligazító forgalomirányító kedvessége fogad, így választ kapunk a kérdésre, miért járt vissza ide olyan örömmel, és akart most a végső útra hazatérni Török József. Makó olyan hely, ahol jó ott-hon lenni.

A szentmise főcelebránsa Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök, szónoka Kránitz Mihály, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának dékánja. Koncelebrál Cserhádi Ferenc esztergom-budapesti segédpüspök, Gyulay Endre nyugalmazott szeged-csanádi megyéspüspök és számos paptestvér.

„Török József nagyon közel van hozzánk. A hirtelen jött betegség három hónap alatt elvitte. Annyi közös emlékünks van, hogy alig tudjuk felfogni, nincs már köztünk” – kezdte szentbeszédét Kránitz Mihály. Tanártársa közel ötven éves munkásságáról, papi szolgálatáról adott átfogó képet a szónok.

Szólott arról az erős kapcsolatról, mely Török Józsefet szülővárosához, annak múltjához és jelenéhez fűzte. „Büszke volt arra, ahonnan származott. Hatással volt rá a »genius loci«, az ezeréves múlt, az írókat, költőket elindító Makó, a családjának otthont adó város. Édesapja itt volt kiskgazda képviselő, ide járt haza a 102 évet megért édesanyjához.” A fiatal megélte a kommunista idők megpróbáltatásait – nem jutott be a választott egyetemre –, majd 24 évesen jelentkezett a Székesfehérvári Egyházmegyében papnövendéknek. Első szentmiséjét a budapesti Egyetemi templom Remete Szent Pál-oltáránál mutatta be, ami jelezte, merre fordult érdeklődése. Behatóan megismerte a pálos rend történetét – erről írta doktori dolgozatát –, és a pálos lelkiség sokban meghatározta jövőjét.

Kránitz Mihály saját élményeit is megosztotta Török József tanári pályáját bemutatva: „Mindig reverendában tanított. Nemcsak az egyháztörténelmet és a liturgiát, hanem magát az Egyházat szeretettette meg. Rektorhelyettesként gondja volt arra, hogy minden papnövendékkel személyesen is beszélgessem, és kötetlen beszélgetésre invitálta az évfolyamokat.” Kránitz Mihály szolt az Eötvös Loránd Tudományegyetemen Mezey László vezetésével, majd a Magyar Tudományos Akadémia középkori kódextörredék-kutató munkacsoportjában folytatott kutatásokról, a Sorbonne-on folytatott tanulmányokról, melynek eredménye a teológiai doktori disszertáció lett a Pray-kódex liturgikus részéről.

Tanári pályafutása során 1980-tól a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán, akkori nevén a Hittudományi Akadémián a rendszerváltás éveiben dékánként részt vett a levelező tagozat létrehozásában. De tanított az ELTE BTK több tanszékén és a Zeneakadémia egyházzenei tanszékén is.

1993-ban az Ecclesia Szövetkezet elnöke lett, egyike azoknak, akik a katolikus könyvkiadásban meghatározó szerepet vállaltak, továbbá a nemzetközi teológiai folyóirat, a Communio felelős szerkesztője. Több könyvsorozat – így a szentek és pápák életét bemutató sorozat – és fontos teológiai művek fordításai váltak közkinccsé munkájának köszönhetően. Adoremus címmel jelent meg az a sokak által ismert kiadványa, mely ismerteti a liturgia elemeit és a nagyobb katolikus ünnepeket. Népszerű volt a televízióban a Czigány Györggyel készített hatvanrészes műsora, valamint a Kossuth és Bartók rádióban elhangzott egyháztörténeti sorozata.

Kránitz Mihály szolt az életpályát elismerő díjakról, a 2000-ben megkapott Stephanus-díjról és az 1994-es Magyar Rádió Nívódíjáról.

A tudomány „fáradhatatlan, ismeretekre fogékony” embere mellett Kránitz Mihály bemutatta a gondos, figyelmes, tapintatosan beszélgető lelkipásztort, az egyházzene elkötelezett népszerűsítőjét, akinek köszönhetően Krisztinavárosban és Máriaremetén megszólalhatnak középkori gregorián dallamok. És megjelent a szónok szavai nyomán az ember is, aki derűs, barátságos egyéniség volt, aki számára a szórakozást az utazás jelentette, és szerette Agatha Christie regényeit. „A francia kultúra híve volt, hatott írásaira a francia eszmény, a szellemes és mégis komoly hangvétel” – mondta a dékán.

„Török József gazdag életművet hagyott maga után. Elsősorban paptestvér volt, aztán barát és munkatárs” – búcsúzott tőle Kránitz Mihály.

A szentmisét követően kezdődött a temetés szertartása. A paptestvérek körbevették a ravatalt. „Körülvettek engem a halál kínjai” – énekelt a kórossal a hívősereg, Spányi Antal püspök vezetésével imádkoztak az elhunytért. Felállt a menet, kivonultak a templomból: a kereszt előtt, mögötte a papok vonultak, majd a koporsó és a lovagrendek képviselői.

A templomtól távol eső római katolikus temetőbe autóval mentek át a gyászolók. A temetési szertartást Török József külön kérésére volt tanítványa, Dr. Perger Gyula atya végezte. A menet a családi sírhelyhez vonult, itt nyugszanak József atya szülei és bátyja is. Sűrű esőben és erős szélben hangzott fel az elhunytért az ima, és helyezték örök nyugalomra szülőföldjén.

A szertartást szeretetvendégség követte. Paptestvérek, tanítványok, hívek Csepelről, a Krisztinavárosból és Remetéről osztották meg emlékeiket nevelőjükről. Köztük voltak az Iváncsics testvérek, akik közül Pál Török Józsefnek nemcsak bérmafia volt, de barátja is, aki egész életében mellette állt, és utolsó három hónapját is végigkísérte. „Szépen ment el” – fogalmazott, és elmondta, az októberben diagnosztizált betegség rövid, szenvedéssel teli időt adott bérmaapjának, aki azonban itt is hű maradt hivatásához: két könyve készült el a betegség alatt, az egyik még életében, a másik most, január végén jelent meg.

Dicsérő szavak hangzottak el mindenki szájából. Az egykori ministránsok a közös mozizást emlegették, az egyetemistaként Krisztinavárosba járók az atya főzni tudását és a nekik szervezett szeretetvendégségeket. Méltatták Török József közvetlenségét, kiszámítható és kiegyensúlyozott magatartását. Türelmét és elkötelezett tanítani akarását. Hogy követelt, és nála volt súlya a dolgoknak. „Rang” volt abban az intézményben tanulni, melynek egyik meghatározó alakja volt Török József.

*Légy áldott, ó kegyelemmel teljes!
Fogadj el minket,
amilyenek vagyunk, itt melletted.
Fogadj el minket!
Tekints a szívünkbe!
Fogadd el gondjainkat és reményeinket!
Segíts nekünk Te, kegyelemmel teljes,
hogy kitartsunk a kegyelemben.*

*Készíts fel minket Fiad eljövételére!
Fogadj el minket napi problémáinkkal,
gyöngeségeinkkel és hibáinkkal,
válságainkkal, személyes, családi
és társadalmi esendőségeinkkel együtt!
Ne hagyd, hogy elveszítsük jószándékunkat!
Ne hagyd, hogy elveszítsük lelkiismeretünk
őszinteségét és magatartásunk becsületét!
Járj közben értünk imádságod által!
Mentsd meg az egész világ békéjét!
Légy velünk, te Szeplőtelen!
Légy velünk! Légy Magyarországgal!
Légy az Egyházzal és az egész világgal!*

*Istenem, ahová tettél, ott szolgállok,
Ahol megsejtelek, megcsodállak.
Amim van, azért magasztallak,
Amim nincs, azért nem zaklatlak.
Ami a munkám, azt csinálom,
A jó szót érte sose várom.
Ha nem sikerül, nem kesergek,
Jézus nevében mindjárt mindent újra kezdek.
Csak egyet kérek tőled mindenáron:
Jöjj el értem, ha jön halálom,
Atyám, Megváltóm, Királyom!*